

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne [datum] v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Davida Čejky a soudců JUDr. Šárky Pfeiferové a Mgr. Petra Žandy o odvolání obžalovaného [celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [obec], okres [okres], trvale bytem [adresa obžalovaného], proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 22. 9. 2017, č. j. 7T 117/2017 - 231,

takto:

Z podnětu odvolání obžalovaného se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. řádu zrušuje ve výroku o způsobu výkonu trestu odnětí svobody a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se nově rozhoduje tak, že se obžalovaný podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazuje do věznice s ostrahou.

V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 tr. zákoníku v úmyslné formě zavinění a byl mu uložen trest odnětí svobody na šest měsíců se zařazením do věznice s dozorem dle § 56 odst. 3 tr. zákoníku.

Dle skutkových zjištění okresního soudu se uvedeného trestného činu dopustil obžalovaný tím, že v časovém rozmezí od měsíce června 2013 do července 2017 včetně v [obec], ve [obec], ani na jiném místě, úmyslně, s výjimkou období od července 2014 do března 2016 včetně, kdy se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody, vyživovací povinnost řádně ohlásil, avšak po tuto dobu zde nemohl být pracovním zařazen, neplnil svoji zákonnou vyživovací povinnost vůči vlastní nezletilé dceři [jméno] [příjmení], [datum narození], vyplývající pro něj nejprve ze Zákona o rodině a od počátku roku 2014 z Občanského zákoníku, konkrétně mu určenou rozsudkem Okresního soudu v Chrudimi ze dne 8. 8. 2011, č.j. 9Nc 227/2010-41 od 15. 9. 2011, částkou 1 800 Kč měsíčně, splatnou vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky dítěte [celé jméno poškozené], [datum narození], i když si byl existence této své jediné trvajicí vyživovací povinnosti dobře vědom,

neučinil však žádná opatření pro to, aby je po celé rozhodné období pravidelně v celé její výši nebo i jen z podstatnějších částí hradil, když žil a žije životem bezdomovce s nejasnými zdroji obživy, takže za výše uvedené období vyjma uvedené doby pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody dluží na neposkytnutém výživném pro svoji nezletilou dceru [jméno] [příjmení] k rukám její matky [celé jméno poškozené] částku celkem nejméně 52 200 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal včasné odvolání obžalovaný, kterým především napadal výrok o trestu, avšak některé jeho námitky zřejmě směřovaly zčásti i proti výroku o vině. Obžalovaný namítal, že má zájem hradit výživné a poukazoval na svou situaci, kdy se snaží zbavit závislosti na omamných látkách. Tvrdil, že nyní bude mít zaměstnání, které by ve vězení neměl. Na svobodě se může léčit a pracovat.

Veřejné zasedání k projednání odvolání obžalovaného bylo nařízeno na den [datum] v 9:00 hodin. Vyrozumění o tom bylo obžalovanému zasláno na adresu, kterou si určil pro doručování a uvedl jí ve svém odvolání. Dne [datum] nebyl obžalovaný jako adresát v daném místě poštovním doručovatelem zastížen a byla mu zanechána výzva k vyzvednutí zásilky. Obžalovaný tak v desetidenní lhůtě neučinil. Jelikož nemá v daném místě zřízena svou schránku, byla zásilka vrácena zpět krajskému soudu. Doručení vyrozumění o konání veřejného zasedání nastalo dne [datum] fikcí dle § 64 odst. 4 tr. řádu. Obžalovaný uvedenou adresu jednoznačně určil jako doručovací adresu. Pokud si obžalovaný sám zásilku na poště nevyzvedl, nastala fikce doručení i pokud se o uložení zásilky nedozvěděl. Obžalovaný se k veřejnému zasedání bez omluvy nedostavil, avšak byly splněny všechny zákonné podmínky pro konání veřejného zasedání v jeho nepřítomnosti. Krajský soud proto rozhodl o konání veřejného zasedání v nepřítomnosti obžalovaného dle § 202 odst. 2 tr. řádu.

Krajský soud z podnětu podaného odvolání ve smyslu ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, jež jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V takto provedeném řízení okresní soud vykonal podstatné důkazy nutné pro zjištění skutkového stavu věci, přičemž tyto důkazy zhodnotil v zásadě správným způsobem.

Námitky obžalovaného v podstatné části kopírují jeho obhajobu, kterou již uplatnil v řízení před nalézacím soudem, ke kterému se též nedostavil. Snahu o nápravu situace deklaroval též v dopise okresnímu soudu, kdy se omlouval z účasti u hlavního líčení. Shodně tak učinil i při své výpovědi v přípravném řízení, která byla u hlavního líčení čtena dle § 207 odst. 2 tr. řádu. S těmito námitkami se řádně vypořádal již okresní soud, který správně vyhodnotil počínání obžalovaného ve vztahu k plnění vyživovací povinnosti. Obžalovaný již řadu let proklamuje, že dojde k nápravě, ale způsob jeho života se stále nemění. Ani po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, kde byl téměř dva roky, nedošlo k žádné změně. V situaci obžalovaného by po něm mohlo být spravedlivě požadováno maximální úsilí k získání a udržení si zaměstnání, aby mohl svým povinností dostát. Je zřejmé, že obžalovaný není pro potenciální zaměstnavatele zvláště atraktivní, ale i tak měl obžalovaný reálnou šanci zaměstnání získat a udržet. Opakovaně je sankčně vyřazován z evidence uchazečů o zaměstnání, a když se mu podařilo zaměstnání získat, porušil zvláště hrubým způsobem povinnosti zaměstnance a po necelém měsíci s ním byl pracovní poměr okamžitě zrušen viz zpráva [právnícká osoba]

Dané jednání vykazuje všechny znaky přečinu zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 tr. zákoníku v úmyslné formě zavinění. Obžalovaný je povinen přispívat na výživu svého dítěte podle § 910 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Obžalovaný si tuto svou povinnost zaviněně neplnil a v jeho zavinění je správně dovozován nepřímý úmysl. Obžalovaný svým jednáním po subjektivní i objektivní stránce znaky skutkové podstaty uvedeného přečinu naplnil.

[jméno] společenské škodlivosti (srov. § 12 odst. 2 tr. zákoníku) pak nepochybně dosahuje intenzity trestného činu.

Ve vztahu k výroku o vině došlo k určitému pochybení okresního soudu, ale to bylo učiněno ve prospěch obžalovaného. Z popisu skutku je zřejmé, že obžalovanému se neklade za vinu neplnění vyživovací povinnosti v období od července 2014 do března 2016, kdy se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody a nebyl zde zaměstnán bez svého zavinění. Obžalovanému se tedy důvodně klade za vinu, že vyživovací povinnost zaviněně neplnil v období jednak od června 2013 do června 2014 a dále pak od dubna 2016 do července 2017. Je zřejmé, že mezi oběma časovými úseky je téměř dvouletý časový předěl. Nelze tak posuzovat toto jednání jako skutek jediný, resp. jeden přečin dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku, jestliže toto přerušení takto překračuje období 4 měsíců, které je významné pro posouzení trestnosti při dané právní kvalifikaci. V daném případě se tak jednalo ve skutečnosti o dva skutky a dva trestné činy dle § 196 odst. 1 tr. zákoníku. K odvolání obžalovaného však nebylo možno toto napravit, neboť není možné, aby bylo jeho postavení zhoršeno tím, že by byl uznán vinným dvěma trestnými činy o stejné právní kvalifikaci namísto jednoho trestného činu. Navíc by došlo i k ukládání dvou trestů, neboť první skutek by byl zřejmě v souběhu ve vztahu k předchozímu odsouzení a bylo by třeba ukládat jednak trest souhrnný a jednak trest další, což by bylo výrazně v neprospěch obžalovaného.

Okresní soud zcela důvodně přistoupil k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody. Obžalovaný je osobou mnohokrát soudně trestanou, přičemž v minulosti již vykonával několikrát nepodmíněný trest odnětí svobody, z kterého byl propuštěn naposledy dne [datum] a předchozí nepodmíněné tresty vykonal dne [datum], resp. [datum]. Dne [datum], resp. dne [datum], se dopustil obžalovaný další majetkové trestné činnosti, kdy mu byly poněkud překvapivě ukládány pouze alternativní druhy trestů. Jedná se o trestní příkaz Městského soudu v Brně ze dne 8.6.2017, č.j. 90T 61/2017-39, který byl doručen a nabyl právní moci téhož dne a trestní příkaz Okresního soudu ve [obec] ze dne 7.6.2017, č.j. 2T 179/2017-53, který byl obžalovanému doručen dne [datum]. Při daném znění popisu skutku, je třeba vycházet z toho, že jediný trestný čin byl dokonán [datum], tedy po doručení druhého z uvedených trestních příkazů. Nebylo tak na místě ukládat trest souhrnný. Jiná situace by byla v případě, kdyby bylo jednání obžalovaného posuzováno jako dva skutky a dva trestné činy, jak bylo výše zmíněno. Za dané situace bylo zcela na místě ukládat trest jediný. Jako jediná možnost se jeví uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, přičemž k důvodům, které uváděl okresní soud, je možno doplnit, že s ohledem na shora popsany dlouhodobý postoj obžalovaného je zcela zřejmé, že ve smyslu § 55 odst. 2, věta druhá tr. zákoníku není naděje, že by obžalovaného mohl napravit jiný druh trestu.

Za této situace je možno říci, že okresní soud, který uložil nepodmíněný trest odnětí svobody v polovině trestní sazby, si počínal k obžalovanému poměrně shovívavě a byly splněny podmínky pro uložení trestu v horní polovině trestní sazby. V žádném případě nelze tedy hovořit o nepřiměřeně přísném potrestání obžalovaného.

Z účinností od [datum] byla zákonem číslo 58/2017 Sb. provedena novelizace trestního zákoníku mimo jiné též ustanovení § 56, který upravuje výkon trestu odnětí svobody v určitých typech věznic. Nově se zařazují pachatelé pouze do věznice s ostrahou nebo se zvýšenou ostrahou. Dle přechodných ustanovení tohoto zákona se ode dne jeho účinnosti použije novelizované ustanovení § 56 tr. zákoníku. Dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se zařazení odsouzených do věznice s dohledem a dozorem mění na zařazení do věznice s ostrahou.

Byť okresní soud v době svého rozhodování zařadil obžalovaného ze zákonných důvodů pro výkon trestu do věznice s dozorem, krajský soud rozhodoval o odvolání v této věci již po účinnosti změny trestního zákoníku a dovodil, že bude na místě učinit změnu v souladu s nynější účinnou právní úpravou. Nejedná se o zhoršení postavení obžalovaného, neboť tento typ věznice nyní pouze nahrazuje uvedené předchozí typy věznic.

Z důvodů shora uvedených krajský soud proto z podnětu podaného odvolání obžalovaného napadený rozsudek zrušil ve výroku o způsobu výkonu trestu odnětí svobody a obžalovaného pro výkon trestu zařadil do věznice s ostrahou dle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obžalovaný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Chrudim 22. listopadu 2017

JUDr. Brigita Košinová
soudkyně